

כינויי הקניין

אם ברצוני להראות על איזה דבר שהוא
שיך לי, אזי

אני אומר "שלי" ← הספר שלי

ככה אומרים הספר שלי, הספר שלו,
הספר שלה וכו'.

אבל, בגלל שהשפה העברית אוהבת את
הקיצור, מוסיפים איזה אות לשם העצם
אשר אנו חפצים להראות למי הוא שייך,
ובמקום שתי מילים, מביעים זאת במילה
אחת, כמו:

במקום הספר שלי ← ספרי

במקום הספר שלי ← ספרך

[עפ"י: מנוס
מונוסוביץ, הדקדוק
המעשי (חלק א'),
הוצאת "תושיה"
1927, עמ' 55.]

מכאן, כינוי הקניין מציין שייכות ויכול
לבוא פרוד בצורה של שם+מילת השייכות
(של), ויכול לבוא מחובר לשם, במילים
אחרות, השם בא עם מוספיות הנקראות גם
אותיות השייכות הבאות תמיד בסוף
המילה והן: **י , כ , ה , נו , כס , הן** =
הכינויים.

טבלת נטייה:

נקבה	זכר	

רבות	יחידה	רבים	יחיד	
סירות	סירה	שירים	שיר	
סירותי	סירתי	שירי	שירי	שלי
סירותיך	סירתיך	שיריך	שירך	שלך
סירותיך	סירתיך	שיריך	שירך	שלך
סירותיו	סירתו	שיריו	שירו	שלו
סירותיה	סירתה	שירה	שירה	שלה
סירותינו	סירתנו	שירנו	שירנו	שלנו
סירותיכם	סירתכם	שיריכם	שירכם	שלכם
סירותיכן	סירתכן	שיריכן	שירכן	שלכן
סירותיהם	סירתם	שיריהם	שירם	שלם
סירותיהן	סירתן	שיריהן	שירן	שלן

[עפ"י: חגית אהרוני, ללוש לשון, הוצאת משרד החינוך והתרבות המנהל הפדגוגי האגף לתוכניות לימודים ירושלים 1993, עמ' 180.] [עפ"י: רבקה גלעדי, משחקי לשון, ש.זק ושות' 1988, עמ' 74.] [עפ"י: עאסם חירי, מרואן פאעור ונביל טנוס, הדרך אל הלשון, 2000, עמ' 30.]

תרגיל

* כתוב את השמות בכינוייהם ונקד ניקוד מלא.

התאספו נשים בבית והחלו להתפאר בתכשיטים שִׁלָּהן. האחת הראתה את השמלה שִׁלָּה, השנייה- את האבנים היקרות שִׁלָּה, השלישית- את העגילים שִׁלָּה, רק בעלת הבית לא הראתה מאומה. שאלו אותה: איה התכשיטים שִׁלָּךְ?
קמה בעלת הבית והביאה את הבנים שִׁלָּה, אשר היו נודעים בהחכמה שִׁלָּהם ובהשכלה שִׁלָּהם ואמרה: "אלה התכשיטים שִׁלִּי".

[מתוך: מנוס
מונוסוביץ, הדקדוק
המעשי, חלק א',
הוצאת "תושיה"
1927, עמ' 59.]